

Raja- ja luomuvalvonta

Rajatarkastus

Ohjeet netissä:

<https://www.evira.fi/elintarvikkeet/tuonti-ja-vienti/tuonti-eun-ulkopuolelta/ohjeita-tuonnista-kauttakulusta-ja-muonituksesta2/ohjeet-toimijoille-tullille-ja-rajaelainlaakareille/>

Ohjeet tuliaisvalvonnan suorittamisesta tullille

Tuliaistuontivalvonnan periaatteet

Tuliaistuontivalvonta tarkoittaa tullin suorittamaa valvontaa matkustajien mukanaan tuomille (tai yksityishenkilöille lähetetyille) tuliaisille EU:n ulkopuolisista maista eläintautien leviämisen estämiseksi. Valvontaa ei saa suorittaa vain osana muuta tullivalvontaa, vaan valvonnan tulee olla riskiperusteista ja kohdennettua.

Määritelmiä

Tuliaisilla tarkoitetaan tässä matkatavaroissa tuotavien, pikkupaketteina yksityishenkilöille lähetettävien tai (esimerkiksi postitse, puhelimella tai internetin kautta) etäkauppana tilattujen ja kuluttajalle lähetettyjen muita kuin kaupallisia eläinperäisiä tuotteita sisältävien henkilökohtaisten lähetysten tuontia yhteisöön.

Tuonnissa on otettava huomioon CITES-määräykset ja suoja päätökset.

Tuliaistuonti -sivulta löytyvät sallitut tuotteet, niiden määrät ja alkuperämaat.

Tehostettu valvonta matkustajien mukana tuotavalle lihalle afrikkalaisen sikaruton ja Ebolaviruksen varalta

Afrikkalaisen sikaruton varalta tehostetaan matkustajien mukana tuomien lihojen valvontaa. Alueilta, joilla ASF -tautia esiintyy, ei saa tuoda sianlihaa, mukaan lukien villisian liha, eikä niistä valmistettuja elintarvikkeita edes omaan käyttöön. Edes pakastus ei tuhoa virusta. Sianlihaa sisältävien elintarvikkeiden tuonti niistä EU:n ulkopuolisista maista, joissa afrikkalaista sikaruttoa esiintyy, on kokonaan kielletty.

Länsi-Afrikassa on todettu Ebolavirusepidemia. Matkustajien mukana laittomasti tuotu raaka liha, erityisesti villieläinten liha, voi mahdollisesti toimia tartunnan välittäjänä. Virus voi säilyä käsittelemättömässä lihassa (tuore tai pakastettu) useita päiviä. Tuoreen lihan tuonti ko. alueilta EU:hun on kokonaan kielletty.

Turvatoimet henkilökunnalle, joka valvoo ja tarkastaa raakaa lihaa

- välttää suoraa kontaktia epäilyttävään lihaan ja sen kanssa kontaktissa olleisiin tavaroihin
- suojavarusteet (haalari, käsineet)
- hyvä hygienia (käsien pesu ennen ja jälkeen suojakäsineiden riisumisen)
- varusteiden desinfiointi klooripitoisella desinfiointiaineella

Tullin, matkanjärjestäjien ja postipalvelujen tehtävät tuliaisasetuksen mukaisesti

Tuliaisasetuksen artiklan 5 mukaisesti tullin on tarkastettava matkustajien mukanaan tuomat tuliaiset rajanylityspaikalla seuraavasti:

1. Tarkastukset

1.1. Kohdistetaan elintarvikevalvonta tuliaisasetuksen mukaisesti EU:n ulkopuolisten maiden matkustajien matkatavaroihin riskeihin perustuen.

Raja- ja luomuvalvonta

Rajatarkastus

1.2. Kohdistetaan vuosittaisen suunnitelman mukaisesti kattavia otoksia EU:n ulkopuolisten maiden matkustajien matkatavaroihin mm. läpivalaisua hyödyntäen ja tarkastamalla fyysisesti epäillyt matkatavarat, sekä poistamalla/hävittämällä määrästenvastaiset elintarvikkeet

2. Rekisterit tullitoimipaikoilla

2.1. Edellisistä tarkastuksista tulli pitää rekisteriä tullihallituksen toimittaman mallin mukaisesti siten, että ennen 1.1.2001 tuliaisasetuksen 206/2009 liitteen VI VALVONTA -kohdassa seuraavat kohdan e)-tiedot voidaan kerätä:

- ne kolmannet maat, joista tuleville matkustajille on säännöllisimmin tehty kohdennettuja tullitarkastuksia
- tarkastusten määrä
- tarkastuksissa todettujen laittomien lähetysten määrä ja tyyppi

Ajankohdan 1.1.2011 jälkeen tulee rekisterin vastata liitteen V vaatimuksia seuraavasti: luettelo tarkastusmenettelyistä, ne kolmannet maat, joihin on tehty kohdennettuja tarkastuksia ja niiden määrä sekä todettujen laittomien lähetysten määrä ja tyyppi, arvio laittomien liha -ja maitolähetysten kokonaismäärästä, takavarikoitujen ja/tai hävitettyjen määräästä ja 5 kolmatta maata, joista useimmin löydettiin laittomia liha - ja maitotuliaisia

2.2. Tulli tallentaa kopiot tuojille annetuista kohdan 3.3. mukaisista päätöksistä sekä kohtien 4.2 ja 4.3 mukaisista Ekokemin rahtikirjoista ja laskuista

3. Tarkastuksen perusteella löydettyihin eläimistä saataviin elintarvike-eriin kohdistuvat tullin toimenpiteet tullitoimipaikalla:

3.1. Todetaan yllä mainitun pääsivun ohjeen avulla, että elintarvike-erä täyttää ohjeen ehdot.

3.2. Jos erä ei täytä ohjeen ehtoja, siitä

- tiedotetaan tuojalle, kuullaan tuojaa, ja toimitetaan erä tullin kullakin rajanylityspaikalla sijaitsevaan keräilypakastimeen edelleen toimitettavaksi hävitettäväksi tullin Ekokemin kanssa solmiman sopimuksen mukaisesti
- vaihtoehtoisesti ohjataan erä eläinlääkinnälliseen rajatarkastukseen, jos täyttää ohjeen mukaiset tuontiehdot (yleensä ei toteudu käytännössä jo senkin takia, ettei pakkausmerkinnöistä välttämättä selviä alkuperämaa ja -laitos, eikä erällä yleensä ole mukana vaadittua terveystodistusmallia).

3.3. Tulli antaa tuojalle takavarikoidusta erästä päätöksen, jonka tuoja kuittaa allekirjoituksellaan vastaanotetuksi, tulli antaa tarvittaessa huomautuksen, ja määrää tarvittavan rangaistuksen.

3.4. Tulli merkitsee tiedot takavarikoidusta erästä rekisteriin, siten, että liitteen VI (1.1.2011 jälkeen liitteen V tiedot kuten yllä) tiedot voidaan kerätä:

Takavarikoitu tuote:

- alkuperämaa
- liha tai lihatuote: kilomäärä
- maito tai maitotuote: kilomäärä
- muut eläinperäiset tuotteet: kilomäärä

Edellisten lisäksi liitteessä VI vaadittuja tietoja ovat arvioitu laittomien liha- ja maitotuliaisten kokonaismäärä, 5 kolmatta maata, joista useimmin löydettiin laittomia liha - ja maitotuliaisia, ne kolmannet maat, joihin on tehty kohdennettuja tarkastuksia ja niiden määrä sekä todettujen laittomien lähetysten määrä ja tyyppi.

4. Takavarikoitujen erien säilyttäminen ja hävitettäväksi toimittaminen

Raja- ja luomuvalvonta

Rajatarkastus

4.1. Tulli huolehtii siitä, että keräilypakastin, kuljetuspakkaukset ja rahtikirja merkitään seuraavasti: "sisältää luokan I ainesta, ja saadaan toimittaa ainoastaan hävitettäväksi" (*Toimeenpanoasetus 142/2011 Liite VIII luku II*)

4.2. Hävitettäväksi tarkoitettujen tuliaisien mukana on kuljetuksen mukana Ekokemille saakka seurattava Toimeenpanoasetuksen 142/2011 Liitteen VIII luvun II mukaan:

- a) kaupallinen asiakirja (esim. rahtikirja), josta selviävät seuraavat seikat a) päivämäärä, jona aines vietiin pois tiloista
- b) maininta "luokan I ainesta"
- c) määrä
- d) sen tullitoimipisteen nimi, josta kerätty
- e) kuljettajan nimi ja osoite
- f) vastaanottajan nimi ja osoite (sekä tullitoimipisteelle että kuljettajalle tulee jättää kopio rahtikirjasta, alkuperäinen jää Ekokemille)

4.3. Tullin tulee verrata rahtikirjan tietoja määrästä Ekokemiltä tulleen laskun määriin sen varmistamiseksi, että kaikki hävitettäväksi määrätyt tuotteet on todella hävitetty.

5. Tullihallituksen raportointivelvollisuudet ja tiedottamis- ja valvontavelvollisuudet

5.1. Tullihallituksen on toimitettava raportti komissiolle liitteessä V vahvistetun taulukkomallin mukaisena täytettynä taulukkona edellisestä vuodesta (1.1.XXXX -31.12.XXXX) ennen 1.5. kuluvaan vuoteen. Kerättävät tiedot on luetteloitu kohdissa 2.1 (liite V) ja 3.4. (liite VI)

5.2. Tullihallituksen on huolehdittava siitä, että kohtia 6. ja 7. noudatetaan tuliaisasetuksen 206/2009 artiklan 3 ja 4 mukaisesti tiedottamalla niistä rajanylityspaikoille, kansainvälisille matkanjärjestäjille, satama- ja lentoasematoiminnanharjoittajille ja matkatoimistoille sekä postipalveluille, ja valvomalla kohtien 6. ja 7. määräysten toteutuminen.

6. Tiedot, jotka jäsenvaltioiden on toimitettava matkustajille ja yleisölle

6.1. kaikilla rajanylityspaikoilla on oltava vähintään esillä tuliaisasetuksen liitteen III mukainen juliste näkyvällä paikalla suomeksi ja ruotsiksi ja englanniksi (Venäjän vastaisilla rajanylityspaikoilla myös venäjäksi).

7. Tiedot, jotka kansainvälisten matkanjärjestäjien ja postipalvelujen on toimitettava asiakkailleen

Kansainvälisten matkanjärjestäjien, myös satama- ja lentoasematoiminnanharjoittajien ja matkatoimistojen sekä postipalvelujen, on tarjottava matkustajille tuliaisasetuksen liitteen III ja IV tiedot esim. lehtisinä, tai muulla tavalla, rajanylityspaikasta riippuen ainakin suomeksi ja ruotsiksi ja englanniksi (Venäjän vastaisilla rajanylityspaikoilla myös venäjäksi).

(Ohje 18061U)